

Täysistunto

Keskiviikko 16.11.2022 klo 13.59—19.02

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 216/2022 vp
Lakialoite LA 88/2020 vp, 38/2022 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 15/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 15/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Mennään yleiskeskusteluun. Edustaja Mäkynen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.26 **Jukka Mäkynen ps:** Kiitos, arvostettu puhemies! Koska kohoavat elinkustannukset ja kiihtyvä inflaatio ajavat ulosottovelvolliset yhä pahempaan ahdinkoon, on käsittelyssä oleva ulosottokaaren väliaikainen muutos suojaosuuden korottamisesta vuodelle 2023 erittäin tervetullut helpotus velallisille. Uskon, että suojaosuuksia täytyy melko varmasti tarkastella myös vuoden päästä, jolloin tiedämme, mihin hintakehitys inflaation vuoksi nousee. Nyt kuitenkin tämä suojaosuuden korotus tulee antamaan velallisille tukea ja valoa tunnelin päähän, vaikka se onkin vain väliaikainen. Pidän tätä aloitetta hyvänä helpotuksena velallisille heidän arjessa selviytymiseensä.

Arvoisa puhemies! Lakiesitys on erittäin kannatettava. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Kalmari.

18.27 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tulen juuri eduskunnan ulosottoryhmän kokouksesta, ja täytyy sanoa, että kyllähän tietyllä tapaa liikuttunut olo tuli siitä, mitä kaikkea tällä hallituskaudella on saatu ihan oikeasti tehtyä velallisten aseman parantamiseksi. Tämä työ ei ole ollut vain tämän hallituksen, vaan se on pitkäjänteistä työtä, jota on aloitettu jo edellisellä kaudella ja sitäkin ennen — esimerkiksi luottotietorekisteriasia, ei se mene hetkessä läpi. Mutta todella hienoja asioita, joista yksi on nyt sitten tämä ulosottokaaren muuttaminen. Kuten tässä esille nousi, niin tämä on vain väliaikainen esitys, mutta se on huomattava esitys, koska tässä taso on suojaosassa takuueläkkeen taso. Mutta olen aivan samaa mieltä, että tässä on asia, jota pitää jatkaa, ja tähän asiaan tulee palata sitten uudestaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2022 vp

Toisessa hallituksen esityksessä ulosottovelalliselle palkan ulosmittauksessa annetaan yksi vapaa kuukausi lisää. Ja silläkin on merkityksensä, että on aikaa järjestellä asioita niin, että tämä vapaa ulosmittaus ei ala niin nopeasti.

Sitten mitä kaikkea on tehty, niin ajattelin, että ihan mainitsen näistä esimerkiksi sen, että maksuhäiriömerkintöjen säilytysajat lyhenevät nyt ensi kuun alusta, eli merkintä poistuu kuukauden kuluttua velan tultua maksetuksi, ja tämä koskee sitä yksittäistä velkaa, mistä on kyse, elikkä näitä velkoja ei niputeta. Se on todella hyvä asia. Itse olen auttanut velkaisia ihmisiä ja tiedän, että se on aika epätoivoista, kun ei pysty saamaan välttämättä esimerkiksi edes puhelinliittymää puhumattakaan pankkikortista. Ja kun maksuhäiriömerkinnät näin poistuvat, pääsee normaaliin elämään helpommin kiinni.

Perintälakiin tuli muutoksia 1.5., eli yritysperinnässä tuli yhdenmukaista kohtelua muihin velallisiin nähden. Meillähan yrittäjä on tietyllä tapaa ollut sorretussa asemassa velallisenä, ja se oli hieno uudistus. Todella hyvää on se, että talous- ja velkaneuvonta ja ennakkoiva talousneuvonta vahvistuvat. Tästä on oikein hankkeita, ja oikeastaan olisi hienoa, kun täällä olisivat kaikki kollegat paikalla, niin että väki kuulisi siitä, että nyt kannattaa opastaa näihin matalan kynnyksen velkaneuvontoihin. Meillä kaikilla varmaan on tuttavapiirissä tai vähän kauempana henkilöitä, joille on käynyt niin, että se asia on mennyt niin pitkälle, että tulee jo ihan täysi toivottomuus elämää ajatella, ettei kannata mennä enää töihin tai hoitaa asioitaan, kun tämä velkaongelma on päässyt niin pitkälle. Mitä aikaisemmin sitä apua haetaan, sitä helpommin ne ovat ratkottavissa. Ja nyt tulee ihan kouluhinkin siten sellainen ohjelma, että peruskouluissa ruvetaan antamaan — ja samoin ammattikorkeakouluissa — tällaisia taloudenhallintakursseja. Todella järkevää.

No, sitten velkajärjestelyyn pääsyä helpotettiin 1.7., ja työttömät pääsevät myöskin velkajärjestelyyn. Meillähan on ollut sellainen rajausta siinä, että työttömät tähän eivät ole oikeastaan päässeet. Nämä elinkustannusnormit nyt sitten myös otetaan paremmin huomioon, elikkä siellä velkajärjestelyä on helpompi toteuttaa todellisuudessa.

Ja sitten, mistä tuossa nyt jo vähän mainitsinkin, esimerkiksi tämä positiivinen luottorekisteriasia etenee. Sitä on laitettu vireille jo ennemmin, mutta nyt se on sitten lailla jo vahvistettu, ja esimerkiksi tänään tulemme seuraavissa lainsäädännöissä koskettelemaan hiukan tätä positiivista luottorekisteriä.

Ja vielä yksi huomio, jonka haluan nostaa, on kuluttajaluototus. Muistan, kun kaksi kautta sitten keräsin yli sata nimeä tästä talosta siihen, että pikavipit kiellettäisiin lailla, ja siinä asiassa päästiin hienoiseltaan etenemään niin, että siellä tuli erilaisia reunaehtoja, mutta siihen aikaan yli 200 prosenttia saattoi olla pikavipin korko. Nyt pikavipin maksimikoroksi tulee 20 prosenttia. [Mikko Lundén: Hyvä!] Nämä ovat hienoja uudistuksia, ja kenenkään yksittäisen ihmisen tai yksittäisen hallituksen ei kannata ottaa pisteitä, vaan on hienoa, että näitä asioita on tässä talossa nostettu. [Tuomas Kettunen: Kyllä!] Luulen, että se kantaa suomalaista yhteiskuntaa eteenpäin niin, että ihmiset jaksavat tehdä töitä ja yrittää, kun kukaan ei lopullisesti niin helposti joudu tähän velkavankeuteen tai -helvettiin. [Tuomas Kettunen: Hyvä puheenvuoro!]

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 216/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin LA

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2022 vp

88/2020 vp, 38/2022 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.